

Bruksela, 6 lutego 2026 r.
(OR. en)

5749/26
ADD 1

FIN 137
PE-L 3

NOTA

Od: Komitet Budżetowy
Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Zalecenie Rady w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024

- *Przyjęcie*
 - *Zatwierdzenie pisma*
-

PROJEKT ZALECENIA RADY
w sprawie udzielenia Komisji
absolutorium z wykonania budżetu ogólnego
Unii Europejskiej
za rok budżetowy 2024

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 319,

po przeprowadzeniu badania przewidzianego w art. 319 ust. 1 TFUE,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zgodnie z rachunkiem dochodów i wydatków za rok budżetowy 2024:

- dochody wyniosły 250 609 479 558,38 EUR
- wydatki poniesione ze środków wyniosły..... 244 308 637 135,90 EUR
- anulowane środki na płatności przeniesione z roku *n-1* wyniosły.... 334 138 602,61 EUR
- środki na płatności przeniesione na rok *n+1* (z uwzględnieniem dochodów przeznaczonych na określony cel) wyniosły 5 322 177 386,95 EUR
- środki na płatności związane z EFTA przeniesione z roku *n-1* wyniosły 11 904 907,63 EUR
- saldo różnic kursowych wyniosło 43 634 408,04 EUR
- dodatnie saldo budżetu wyniosło 1 344 533 138,55 EUR

- (2) Kwota 2 122 194 947,23 EUR (86,7 %) ze środków na płatności w wysokości 2 446 873 482,99 EUR przeniesionych na rok 2024 została wykorzystana.
- (3) Uwagi zawarte w sprawozdaniu Trybunału Obrachunkowego za rok budżetowy 2024 wymagają pewnych komentarzy ze strony Rady, które zostały ZAŁĄCZONE do niniejszego zalecenia.
- (4) Rada przywiązuje wagę do tego, by jej komentarze zostały uwzględnione, i zakłada, że Komisja w pełni i bezzwłocznie wykona wszystkie zalecenia.
- (5) Rada zatwierdziła konkluzje dotyczące sprawozdań specjalnych sporządzonych przez Trybunał w latach 2024 i 2025 w kontekście procedury udzielania absolutorium¹.
- (6) Z wyżej wymienionego badania wynika, że budżet na rok budżetowy 2024 jako całość został – na podstawie uwag Trybunału Obrachunkowego – wykonany przez Komisję w sposób, który pozwala na udzielenie absolutorium z jego wykonania,

biorąc powyższe pod uwagę, NINIEJSZYM ZALECA Parlamentowi Europejskiemu udzielenie Komisji absolutorium z wykonania budżetu Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024.

Sporządzono w Brukseli

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca

¹ Dok. 7537/25, 8762/25, 9395/25, 10222/25, 10226/25, 10238/25, 10617/25, 15763/25, 15792/25 i 16693/25.

WPROWADZENIE

1. Rada z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie roczne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego i wydane przez niego poświadczenie wiarygodności dotyczące wykonania budżetu UE, a także ustalenia i wnioski z kontroli. Rada przywiązuje dużą wagę do niezależnej kontroli prowadzonej przez Trybunał, zgodnie z postanowieniami art. 287 TFUE, szczególnie do głównego zadania polegającego na wydaniu poświadczenia wiarygodności rozliczeń oraz na kontroli legalności i prawidłowości dochodów i wydatków.
2. Rada z zadowoleniem przyjmuje również wydaną przez Trybunał opinię bez zastrzeżeń na temat wiarygodności sprawozdania finansowego za 2024 r., które nadal przedstawia dokładny i rzetelny obraz sytuacji finansowej UE, a także opinię bez zastrzeżeń na temat legalności i prawidłowości dochodów. Rada wyraża jednak ubolewanie z powodu negatywnej opinii na temat legalności i prawidłowości wydatków i jest zaniepokojona opinią z zastrzeżeniem w sprawie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF).
3. Rada z zadowoleniem przyjmuje spadek ogólnego poziomu błędów o dwa punkty procentowe w porównaniu z poprzednim rokiem – z 5,6 % w 2023 r. do 3,6 % w 2024 r. – wyraża jednak ubolewanie, że wartość ta utrzymuje się powyżej progu istotności.
4. Rada docenia fakt, że Trybunał po raz pierwszy przedstawił poziom błędów w obszarze polityki „Sąsiedztwo i świat”, co stanowi odpowiedź na powtarzające się wezwania uzasadnione politycznym znaczeniem tego działu wydatków i potrzebą zapewnienia porównywalności między latami w ramach każdego obszaru polityki. W związku z tym Rada nadal zwraca się do Trybunału o przedstawienie poziomu błędów dla wszystkich obszarów polityki.

5. Rada wzywa zarówno Trybunał, jak i Komisję do kontynuowania oceny wykonania budżetu UE i zwraca się do Komisji, by w stosownych przypadkach w większym stopniu koncentrowała się na wskaźnikach wykonania opartych na wynikach, które mogą być bezpośrednio powiązane z działaniami UE, w celu uproszczenia i zmniejszenia obciążeń administracyjnych.
 6. Ponadto Rada popiera ustalenia i zalecenia Trybunału i wzywa Komisję do ich uwzględnienia, jak również do uwzględnienia zaleceń Rady.
-

ROZDZIAŁ 1
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI ORAZ INFORMACJE LEŻĄCE U JEGO
PODSTAW

- 1.1. Rada z zadowoleniem przyjmuje opinię bez zastrzeżeń wydaną przez Trybunał odnośnie do wiarygodności rocznego sprawozdania finansowego Unii Europejskiej (dalej „sprawozdanie finansowe”) za rok budżetowy 2024. Z zadowoleniem przyjmuje też stwierdzenie Trybunału, zgodnie z którym sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową UE na dzień 31 grudnia 2024 r. oraz wyniki jej operacji, jej przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony tego dnia rok, zgodnie z rozporządzeniem finansowym i regułami rachunkowości opartymi na przyjętych na szczeblu międzynarodowym standardach rachunkowości dla sektora publicznego.
- 1.2. Rada z zadowoleniem odnotowuje ponadto, że dochody leżące u podstaw rozliczeń za 2024 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach, podobnie jak w latach ubiegłych. Z drugiej strony Rada wyraża ubolewanie, że jeśli chodzi o legalność i prawidłowość wydatków, opinia Trybunału pozostaje negatywna.
- 1.3. Rada z zadowoleniem przyjmuje spadek ogólnego poziomu błędów z 5,6 % w 2023 r. do 3,6 %, mimo że wzrósł udział wydatków obarczonych wysokim ryzykiem. Niemniej jednak Rada wyraża ubolewanie, że wskaźnik ten utrzymuje się powyżej progu istotności.

- 1.4. Rada przyjmuje do wiadomości ryzyko przy płatności i ryzyko w momencie zamknięcia oszacowane przez Komisję dla wszystkich działów WRF, z wyjątkiem obszaru polityki „Zasoby naturalne i środowisko”. We wszystkich obszarach polityki, w przypadku których oszacowano ryzyko, wskaźniki utrzymują się poniżej poziomu istotności, z wyjątkiem działu „Spójność, odporność i wartości”. Rada odnotowuje, że według Komisji, wskaźnikiem, który najlepiej reprezentuje wszystkie działania podjęte zarówno przez państwa członkowskie, jak i własne służby Komisji, mogłoby być ryzyko w momencie zamknięcia. Wskaźnik ten mierzy poziom błędu pozostającego po przeprowadzeniu wszystkich kontroli i dodatkowych korekt, zgodnie z wieloletnią strategią Komisji. Ponadto, biorąc pod uwagę fakt, że programy wydatków i związane z nimi systemy kontroli, a także cykle zarządzania obejmują wiele lat, zastosowane korekty finansowe i odzyskiwanie środków dokonane przez Komisję mogłyby doprowadzić do obniżenia poziomu błędu poniżej progu istotności. W tym względzie Rada przyjmuje do wiadomości uwagę Trybunału, że kontrole *ex post* przeprowadzane przez Komisję mają pewne ograniczenia oraz że zgłoszone przez Komisję ryzyko przy płatności i w momencie zamknięcia jest niedoszacowane. Rada z zadowoleniem przyjmuje jednak fakt, że w 2024 r. różnica w szacunkach poziomu błędu między Trybunałem a Komisją została do pewnego stopnia zniwelowana.
- 1.5. Rada z zadowoleniem przyjmuje współpracę i prace przeprowadzone dotychczas przez Trybunał i Komisję w celu dostosowania niektórych aspektów metodyki stosowanej przez każdą z tych instytucji i zharmonizowanej tabeli służącej kwantyfikacji błędów proceduralnych w zamówieniach publicznych, która ma być stosowana od 2025 r. Choć Trybunał i Komisja mają różne uprawnienia, a co za tym idzie – różne podejścia do szacowania błędów, Rada jest nadal zaniepokojona tym, jak bardzo różni się interpretacja tych samych standardów, przepisów, faktów i zasad przez obie instytucje. W związku z tym Rada zwraca się do obydwu instytucji o kontynuowanie dialogu.

- 1.6. Rada z uznaniem odnotowuje prace przeprowadzone przez instytucje audytowe w zakresie wykrywania błędów i niewłaściwego zarządzania unijnymi środkami finansowymi, a także nieustanne wysiłki i działania podejmowane przez Komisję i państwa członkowskie w celu wdrożenia zaleceń Trybunału, jednak dostrzega niedociągnięcia stwierdzone przez Trybunał w pracach niektórych instytucji audytowych. W oparciu o ustalenia Trybunału, Rada zwraca się do Komisji, by nadal angażowała również krajowe instytucje audytowe z myślą o zintensyfikowaniu ich prac, wymianie najlepszych praktyk i wyeliminowaniu niedociągnięć.
- 1.7. Rada przypomina, że szacowany przez Trybunał poziom błędów nie jest miarą nadużyć finansowych, braku wydajności czy też marnotrawienia środków finansowych *per se*, lecz miarą płatności, które nie zostały dokonane zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami i regulacjami. Rada odnotowuje, że w 2024 r. Trybunał zgłosił OLAF-owi 19 przypadków podejrzenia popełnienia nadużycia finansowego.
- 1.8. Rada podkreśla, że aby obniżyć poziomy błąd i zapewnić skuteczne i prawidłowe zarządzanie unijnymi środkami finansowymi, jednym z najwyższych priorytetów powinny pozostać prostsze, bardziej przejrzyste i przewidywalne przepisy prawne, w tym odpowiednie środki wykonawcze. Rada wzywa zatem Komisję i, w stosownych przypadkach, instytucje zarządzające programami, by wskazały, oceniły i uprościły niepotrzebnie skomplikowane zasady i procedury, zarówno dla organów krajowych, jak i dla beneficjentów, utrzymując przy tym podstawowe standardy i wymogi niezbędne do celów rozliczalności, należytego zarządzania finansami oraz legalności i prawidłowości wydatków. Rada odnotowuje, że 68,9 % populacji objętej kontrolą stanowiły głównie transakcje zwrotu kosztów, które Trybunał ocenił jako wydatki wysokiego ryzyka, co stanowi wzrost w porównaniu z 64,4 % w 2023 r. Ten rodzaj wydatków był w istotnym stopniu obciążony błędem ze względu na złożoność przepisów, w wyniku czego szacowany poziom błędów wyniósł 5,2 %, co oznacza spadek w porównaniu z 7,9 % w 2023 r. Rada wzywa Komisję, by – w stosownych przypadkach – w większym stopniu skoncentrowała się na wskaźnikach wykonania opartych na wynikach, które mogą być bezpośrednio powiązane z działaniami UE, tak aby uprościć i ograniczyć obciążenie administracyjne.

ROZDZIAŁ 2
ZARZĄDZANIE BUDŻETEM I FINANSAMI

- 2.1. Rada przyjmuje do wiadomości niemal pełne wykonanie budżetu w odniesieniu do dostępnych zobowiązań i płatności w 2024 r., prawie sfinalizowaną absorpcję funduszy objętych zarządzaniem dzielonym z WRF na lata 2014–2020, a także przyspieszenie absorpcji dodatkowych środków z NGEU.
- 2.2. Rada przyjmuje do wiadomości spadek zobowiązań pozostających do spłaty, poniżej szacunków, oraz fakt, że bez przyspieszenia wdrażania, w szczególności w odniesieniu do funduszy spójności, kwoty umorzeń wzrosną.
- 2.3. Jeżeli chodzi o Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), Rada odnotowuje zagrożenia dla terminowej absorpcji i ukończenia działań, w szczególności ze względu na niezrealizowane inwestycje.
- 2.4. Rada przyjmuje również do wiadomości ocenę Trybunału dotyczącą zwiększonej ekspozycji budżetu UE w związku z zaciągnięciem długu na pokrycie dodatkowych potrzeb w odpowiedzi na liczne kryzysy. W związku z tym Rada wzywa Komisję do ścisłego monitorowania tego ryzyka, ograniczenia emisji obligacji i bonów do ilości prawnie dozwolonych i do uzyskania najkorzystniejszych warunków finansowych dla UE w perspektywie średnio- i długoterminowej, a także do ścisłego i szczegółowego informowania państw członkowskich o swoich szacunkach. Ponadto Rada zwraca się do Komisji o ścisłe monitorowanie i uwzględnianie realizacji programów UE przy planowaniu harmonogramu spłat bezzwrotnego wsparcia ze środków NGEU.

ROZDZIAŁ 3
BUDŻET UE A UZYSKIWANE REZULTATY

- 3.1. Rada przyjmuje do wiadomości najważniejsze wnioski Trybunału dotyczące wykonania budżetu, wyniki zaczerpnięte ze sprawozdań specjalnych z 2024 r. na temat wyników (w tym powiązane informacje od Komisji, Parlamentu Europejskiego i Rady), z analizy, w jaki sposób Komisja informowała o wykonaniu budżetu w swoich sprawozdaniach rocznych z zarządzania i wykonania za 2023 r. w odniesieniu do działu 1 (*Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa*) budżetu UE, a także z realizacji zaleceń przedstawionych w sprawozdaniu z 2021 r. na temat wykonania budżetu UE.
- 3.2. Rada odnotowuje, że Trybunał zamierza badać na zasadzie corocznej rotacji sposób przedstawienia przez Komisję informacji na temat wyników w poszczególnych działach WRF.
- 3.3. W odniesieniu do działu 1 przeanalizowanego w 2024 r. Rada przyjmuje do wiadomości ogólnie stabilne ramy Komisji, a także luki, które należy wyeliminować, jeśli chodzi o wskaźniki dotyczące wiarygodności, łatwości interpretacji, identyfikowalności danych, a także istotności dla użytkowników programu, i wzywa Komisję do zaradzenia tym lukom.
- 3.4. Rada z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte przez Komisję w odpowiedzi na zalecenia Trybunału zawarte w jego sprawozdaniach specjalnych z 2024 r., a także działania następcze podjęte w związku z wcześniejszymi zaleceniami dotyczącymi sprawozdania na temat wyników – stan na koniec 2021 r.
-

ROZDZIAŁ 4

DOCHODY

- 4.1. Rada z zadowoleniem odnotowuje fakt, że w 2024 r. w części budżetu dotyczącej dochodów nie wystąpił istotny poziom błędu oraz że zbadane systemy związane z dochodami oceniono jako zasadniczo skuteczne.
- 4.2. Rada przyjmuje jednak do wiadomości, że niektóre elementy systemów kontroli wewnętrznej stosowanych do zarządzania zastrzeżeniami dotyczącymi VAT i punktami otwartymi w zakresie tradycyjnych zasobów własnych (TZW) oceniono jako częściowo skuteczne.
- 4.3. Ponadto Trybunał nadal stwierdzał uchybienia w zarządzaniu TZW i ich rozliczaniu w niektórych państwach członkowskich oraz stwierdził, że w niektórych przypadkach przekazywanie danych dotyczących zasobów własnych opartych na odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych nie jest w pełni zgodne z przepisami UE.
- 4.4. Chociaż Komisja zgodnie z planem zakończyła cykl weryfikacji DNB na lata 2020–2024, a także znacznie zmniejszyła liczbę zgłoszonych zastrzeżeń dotyczących DNB, Rada odnotowuje – kolejny rok z rzędu – uwagę Trybunału, że na prowadzone przez Komisję prace weryfikacyjne dotyczące DNB oddziałują opóźnienia ze strony państw członkowskich.
- 4.5. Rada, jako współprawodawca, dołoży wszelkich starań, aby jak najszybciej sfinalizować negocjacje w sprawie proponowanej reformy celnej. W związku z tym oraz aby zmniejszyć kwotę należności celnych niezgłaszanych przez importerów lub nieprawidłowo zgłaszanych krajowym organom celnym, co prowadzi do niedoboru pobranych należności celnych przywozowych, aby zmniejszyć ryzyko niekompletności TZW, Rada zdecydowanie popiera zalecenie Trybunału dla Komisji, by ta przyspieszyła przygotowania do wdrożenia proponowanej reformy celnej, jeśli chodzi o rozpoczęcie działalności Urzędu UE do Spraw Celnych oraz stworzenie, wdrożenie i obsługę unijnego centrum danych celnych do końca 2026 r.

4.6. Rada przyjmuje do wiadomości uwagę Trybunału, że przeprowadzona przez Komisję ocena uproszczonego systemu zasobów własnych opartych na VAT nie obejmowała wpływu na ogół wkładów państw członkowskich i wkłady poszczególnych państw członkowskich, a także odnotowuje fakt, że Trybunał uwzględnił tę ocenę w swojej analizie wpływu uproszczenia systemu VAT.

ROZDZIAŁ 5

JEDNOLITY RYNEK, INNOWACJE I GOSPODARKA CYFROWA

- 5.1. Rada przyjmuje do wiadomości, że szacowany poziom błędu zgłoszony przez Trybunał w obszarze polityki „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa” wyniósł 3,2 % w 2024 r., co oznacza spadek w porównaniu z 3,3 % w 2023 r., i wyraża ubolewanie, że poziom ten utrzymuje się powyżej progu istotności. Rada przyjmuje również do wiadomości oszacowane przez Komisję ryzyko w momencie dokonywania płatności w odniesieniu do tego działu, wynoszące 1,6 %.
- 5.2. Rada odnotowuje, że wydatki na badania naukowe i innowacje są nadal w największym stopniu obciążone błędami związanymi z kosztami osobowymi i wyraża ubolewanie w związku z ich ciągłym występowaniem. Zauważa też wysiłki Komisji na rzecz uproszczenia i na rzecz zapewniania wytycznych dla beneficjentów i krajowych punktów kontaktowych programu „Horyzont Europa”. Nie miały one jednak większego wpływu na wyniki roku 2024.
- 5.3. Rada zwraca się do Komisji o kontynuowanie wysiłków na rzecz uproszczenia wdrażania i obliczania kosztów personelu oraz o zapewnienie beneficjentom dalszego wsparcia w tym zakresie. Komisja jest przy tym proszona o wyciągnięcie wniosków z wcześniejszych transakcji i wykorzystanie ich z myślą o szerszym stosowaniu kwot ryczałtowych. Jednocześnie wzywa się Komisję, by – z myślą o zwiększeniu wiarygodności – kontynuowała ocenę i kontrolę szacunkowych kosztów przedstawianych z góry przez beneficjentów w odniesieniu do każdej kategorii kosztów.
- 5.4. Rada wyraża ubolewanie z powodu zasygnalizowanych przez Trybunał problemów dotyczących wdrażania funduszy UE w drodze wsparcia wypłacanego w ramach programów badawczych osobom trzecim, co stanowi coraz istotniejszy rodzaj finansowania. Należy zauważyć, że beneficjenci nie są zobowiązani do wykazania skuteczności swoich kontroli w celu zapewnienia prawidłowości wydatków UE przez osoby trzecie.
- 5.5. Rada popiera zalecenie Trybunału i wzywa Komisję, by dokonała przeglądu kontroli w celu poprawy zgodności kontroli z maksymalnym progiem dla tego rodzaju finansowania, a także poprawy kontroli istnienia umów między beneficjentami a osobami trzecimi, z myślą o zagwarantowaniu wypełniania obowiązków w zakresie rozliczalności finansowania, ścieżki audytu i kontroli, zgodnie z wymogami dotacji UE.

ROZDZIAŁ 6
SPÓJNOŚĆ, ODPORNOŚĆ I WARTOŚCI

- 6.1. Rada wyraża ubolewanie, że poziom błędu utrzymuje się powyżej progu istotności, i zauważa, że nadal konieczne są usprawnienia w celu dalszego obniżenia poziomu błędu w przyszłości. Rada z zadowoleniem przyjmuje jednak niższy w porównaniu z poprzednim rokiem poziom błędu, który spadł z 9,3 % w 2023 r. do 5,7 % w 2024 r. Rada przyjmuje do wiadomości oszacowane przez Komisję ryzyko w momencie dokonywania płatności w odniesieniu do funduszy w obszarze tej polityki, które wynosi od 2,3 % do 3,2 %.
- 6.2. Rada odnotowuje, że ramy kontroli i uzyskiwania pewności w odniesieniu do programów spójności mają charakter zarówno roczny, jak i wieloletni. O ile bieżące przepisy opierają się na systemie, którego podstawą jest zatwierdzanie przez Komisję rocznego zestawienia wydatków, programy obejmują wiele lat. W rezultacie Komisja, jako podmiot zarządzający budżetem UE, wprowadza wieloletnie strategie kontroli mające zapobiegać błędom oraz – jeżeli jest to niemożliwe – wykrywać je i stosować korekty przed zamknięciem programów. W związku z tym Rada zachęca Komisję do dalszego prowadzenia ukierunkowanych audytów w celu upewnienia się, czy państwa członkowskie zastosowały konieczne korekty finansowe odnoszące się do błędów wykrytych w danym roku obrachunkowym, które mają również wpływ na wydatki z innych okresów obrachunkowych. Rada przyjmuje do wiadomości stanowisko Komisji, że nie istnieje prawnie wiążący termin dotyczący dalszej ochrony budżetu UE i że korekty mogą nadal mieć miejsce wiele lat po złożeniu rocznych sprawozdań finansowych czy zamknięciu programu.

- 6.3. W okresie objętym kontrolą kilka czynników mogło wyrzucić presję na administracje państw członkowskich, w tym ograniczenia związane z COVID-19 i ograniczone zasoby administracyjne wynikające z równoległego wdrażania RRF. Ryzyko tego, że wydatki nie zawsze będą prawidłowe i w pełni zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, mogło w związku z tym wzrosnąć. Rada przypomina, że wprowadzenie finansowania ze środków UE na poziomie 100% w ramach priorytetów polityki spójności umożliwiło szybkie reagowanie na nieprzewidziane okoliczności. Rada zwróciła szczególną uwagę na ten rodzaj transakcji podczas analizy sprawozdania rocznego za 2023 r. i zauważyła, że w odniesieniu do 2024 r. Trybunał i Komisja nie dostrzegają dowodów na to, że finansowanie ze środków UE na poziomie 100 % jest bardziej podatne na błędy lub ma większy wpływ na ogólny poziom błędów.
- 6.4. Rada odnotowuje, że Trybunał nadal spostrzega niedociągnięcia w pracach niektórych instytucji audytowych. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że udział kontrolowanych wydatków objętych pakietami na potrzeby poświadczenia wiarygodności, w których poziomy błąd rezydualnego przekroczył 2 %, spadł do 44 % w 2024 r., i docenia wysiłki, jakie podjęły Komisja i instytucje audytowe, aby osiągnąć dotychczasową poprawę, w szczególności przyjęcie w grudniu 2024 r. planu działania na rzecz poprawy zdolności wykrywania błędów przez instytucje zarządzające programami na podstawie wszystkich zaleceń wydanych w ramach kontroli Trybunału i Komisji. Rada popiera zalecenie Trybunału i zachęca Komisję, by nadal wspierała instytucje audytowe w ograniczaniu ryzyka błędów oraz by współpracowała z nimi, w szczególności na rzecz lepszego planowania i bardziej reprezentatywnego doboru próby, wspierania zgodności w zakresie kwalifikowalności za pomocą wystarczających i wiarygodnych dowodów, a także na rzecz zapewnienia odpowiednich i wiarygodnych dowodów i ścieżki audytu.
- 6.5. Uznając wysiłki na rzecz uproszczenia programów spójności poprzez częstsze stosowanie uproszczonych metod rozliczania kosztów i finansowania niepowiązanego z kosztami odnośnych operacji Rada jednocześnie zachęca Komisję i instytucje zarządzające programami do dalszego eliminowania powtarzających się błędów i rozpowszechniania dobrych praktyk z myślą o ograniczeniu występowania i wpływu nieprawidłowych wydatków. W szczególności Rada popiera zalecenie Trybunału, by Komisja sprawdziła i zapewniła, wraz z państwami członkowskimi, prawidłowe stosowanie mechanizmu korekty ryczałtowej, które nie powinno uniemożliwiać w razie potrzeby indywidualnego odzyskania środków.

ROZDZIAŁ 7
ZASOBY NATURALNE I ŚRODOWISKO

- 7.1. Rada wyraża ubolewanie, że szacowany poziom błędu zgłoszony przez Trybunał w odniesieniu do płatności w obszarze polityki „Zasoby naturalne” wzrósł z 2,2 % w 2023 r. do 2,6 % w 2024 r., a zatem poziom tego błędu utrzymuje się powyżej progu istotności. Rada odnotowuje, że Komisja nie przedstawia już szacunków dotyczących ryzyka w momencie dokonywania płatności w odniesieniu do tego działu, koncentrując się zamiast tego na właściwym funkcjonowaniu systemów zarządzania państw członkowskich, oraz że większość wydatków pozostaje obciążona niskim ryzykiem, podobnie jak w poprzednich latach.
- 7.2. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w płatnościach bezpośrednich, które stanowią 59,2 % środków w dziale WRF, nie wystąpił istotny poziom błędu, z wyjątkiem ekoschematów. Rada odnotowuje, że poziom błędu w ekoschematach wynika zasadniczo ze złożoności i profilu wysokiego ryzyka tego nowego rodzaju interwencji wprowadzonego w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) na lata 2023–2027.
- 7.3. W związku z tym Rada popiera zalecenie Trybunału i zwraca się do Komisji o dalsze wspieranie państw członkowskich w opracowywaniu ich ekoschematów, z naciskiem na ich uproszczenie, również poprzez wykorzystanie doświadczeń zdobytych podczas wdrażania ich pierwszej edycji.
- 7.4. Rada przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału dotyczące rozwoju obszarów wiejskich i z zadowoleniem odnotowuje fakt, że liczba wykrytych błędów kwantyfikowalnych, wynikających głównie z nieprzestrzegania warunków kwalifikowalności, które są bardziej złożone niż w przypadku płatności bezpośrednich, była ograniczona.
- 7.5. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że środki naprawcze zastosowane przez państwa członkowskie pozwoliły obniżyć szacowany poziom błędu o 0,4 punktu procentowego, zauważając jednocześnie, że poziom błędu w tym rozdziale mógłby być o 2,2 punktu procentowego niższy, gdyby organy państw członkowskich prawidłowo wykorzystały wszystkie dostępne informacje. W związku z tym Rada zachęca Komisję do dalszego wspierania państw członkowskich, by podejmowały wszelkie niezbędne działania w celu zapobiegania błędom, ich wykrywania i korygowania.

ROZDZIAŁ 8

MIGRACJA I ZARZĄDZANIE GRANICAMI, BEZPIECZEŃSTWO I OBRONA

- 8.1. Rada odnotowuje, że w odniesieniu do działu 4 „Migracja i zarządzanie granicami” oraz działu 5 „Bezpieczeństwo i obrona” kontrola Trybunału po raz kolejny nie była reprezentatywna dla wydatków w ramach tych dwóch działów, pomimo wcześniejszych zaleceń Rady. W związku z tym Trybunał nie oszacował poziomów błędów w tych działach. Ze względu na coraz większy polityczny nacisk na te obszary polityki oraz ich rosnący budżet, Rada ponownie apeluje do Trybunału, by jego kontrola objęła reprezentatywną próbę i by w nadchodzących latach przedstawiał poziom błędów w tych działach.
- 8.2. Rada wyraża ubolewanie z powodu utrzymujących się trudności napotykanymi przez Trybunał w uzyskiwaniu dostępu do dokumentów od niektórych organizacji międzynarodowych, co w konsekwencji utrudniało Trybunałowi przeprowadzenie kontroli. Rada przypomina, że zgodnie z TFUE Trybunał jest uprawniony do uzyskania w terminie pełnego i nieograniczonego dostępu do dokumentów niezbędnych do wykonywania jego zadania, i zwraca się do Komisji, by nadal zajmowała się tą kwestią, w razie potrzeby zmieniając ustalenia umowne z organizacjami międzynarodowymi, z myślą o doprecyzowaniu i wykonaniu obowiązków związanych z unijnym finansowaniem, z pełnym poszanowaniem postanowień określonych w Traktatach i w rozporządzeniu finansowym.
- 8.3. Rada przyjmuje do wiadomości wsparcie udzielone dotychczas przez Komisję i zgadza się z zaleceniem Trybunału dotyczącym udzielania dalszych wytycznych organom państw członkowskich odpowiedzialnym za wdrażanie finansowania z DG HOME w trybie zarządzania dzielonego, w szczególności aby zaradzić niedociągnięciom w zaproszeniach do składania wniosków i w postępowaniach dotyczących przyznawania dotacji.

ROZDZIAŁ 9

SASIEDZTWO I ŚWIAT

- 9.1. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że badanie Trybunału było reprezentatywne dla wydatków w obszarze polityki „Sąsiedztwo i świat” za 2024 r. oraz że Trybunał przedstawił szacowany poziom błędu w odniesieniu do tego rozdziału.
- 9.2. Rada wyraża jednak ubolewanie z powodu wysokiego poziomu błędu w wysokości 4,9 % stwierdzonego w odniesieniu do tego działu, który to poziom przekracza próg istotności i jest spowodowany głównie wydatkami zakwalifikowanymi jako obarczone wysokim ryzykiem.
- 9.3. Rada odnotowuje, że – podobnie jak w poprzednich latach – główne rodzaje wykrytych błędów dotyczyły kaskadowej struktury kosztów, w ramach której koszty pośrednie zgłaszano jako bezpośrednie, a także niekwalifikowalnych kosztów personelu, niedociągnięć w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych oraz problemów związanych z rozliczaniem płatności zaliczkowych jako poniesionych kosztów.
- 9.4. Jeżeli chodzi o błędy wykryte w transakcjach związanych z umowami w ramach zarządzania pośredniego z podmiotami ocenianymi pod kątem spełnienia wymogów dotyczących filarów, które stanowią największą grupę, Rada zwraca się do Komisji, by wzmocniła kontrole wdrażania finansowania unijnego i uzyskała większą pewność co do wydatków uzasadnionych oświadczeniami własnymi beneficjentów.
- 9.5. Rada popiera również zalecenia Trybunału skierowane do Komisji, aby udoskonaliła wytyczne dla beneficjentów, przekazując im jaśniejsze i spójniejsze informacje, aby zmniejszyć ryzyko błędów oraz uprościć i ujednoczyć zasady przeliczania walut w umowach o udzielenie dotacji.

9.6. Rada uznaje postępy poczynione przez Komisję w następstwie zalecenia Trybunału zawartego w sprawozdaniu rocznym za 2020 r., wyraża jednak ubolewanie z powodu utrzymujących się trudności napotykanym przez Trybunał w uzyskiwaniu dostępu do dokumentów od niektórych organizacji międzynarodowych, co w konsekwencji utrudniło Trybunałowi przeprowadzenie kontroli. Rada przypomina, że zgodnie z TFUE Trybunał jest uprawniony do uzyskania w terminie pełnego i nieograniczonego dostępu do dokumentów niezbędnych do wykonywania swojego zadania, i zwraca się do Komisji, by nadal zajmowała się tą kwestią, w razie potrzeby zmieniając ustalenia umowne z organizacjami międzynarodowymi, z myślą o doprecyzowaniu i realizacji zobowiązań związanych z finansowaniem unijnym, z pełnym poszanowaniem postanowień Traktatów i rozporządzenia finansowego.

ROZDZIAŁ 10
EUROPEJSKA ADMINISTRACJA PUBLICZNA

- 10.1. Rada z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wydatki związane z administracją unijnych instytucji nadal były – podobnie jak w latach poprzednich – wolne od istotnych błędów.
- 10.2. Rada wyraża jednak ubolewanie z powodu powtarzających się błędów stwierdzonych przez Trybunał w zarządzaniu środkami przez grupy polityczne Parlamentu Europejskiego i faktu, że postępowania o udzielenie zamówienia w dalszym ciągu nie są zgodne z rozporządzeniem finansowym.
- 10.3. Rada przyjmuje do wiadomości błędy niekwantyfikowalne stwierdzone przez Trybunał w płatnościach i zamówieniach Komisji, w tym w sprzedaży i użytkowaniu 23 budynków zakontraktowanych w kwietniu 2024 r. oraz transakcjach związanych z wynagrodzeniami lub emeryturami i obliczaniem uprawnień. Rada wzywa zatem Komisję, by udoskonaliła swoje procedury i kontrole przed zawieraniem umów o świadczenie usług oraz by wzmocniła niezależność członków komisji oceniających.
- 10.4. Rada z zadowoleniem przyjmuje już podjęte środki w celu poprawy zarządzania budżetem, przyjmuje jednak do wiadomości ustalenia Trybunału dotyczące uchybień w postępowaniach o udzielenie zamówienia prowadzonych przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych i dokonywanych przez nią opłatach za wynajem, a także zwraca się do tej instytucji o podjęcie środków zaradczych.
-

ROZDZIAŁ 11

INSTRUMENT NA RZECZ ODBUDOWY I ZWIEKSZANIA ODPORNOŚCI

- 11.1. Rada jest zaniepokojona faktem, że Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem w sprawie wydatków w ramach RRF, która – podobnie jak w poprzednich latach – opierała się na ocenie stopnia osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych oraz warunków kwalifikowalności.
- 11.2. Rada przyjmuje do wiadomości, że Trybunał zbadał 395 z łącznej liczby 744 kamieni milowych i wartości docelowych i sformułował ustalenia mające skutki finansowe w związku z 12 kamieniami milowymi i wartościami docelowymi w ramach 6 płatności. Rada odnotowuje również poświadczenie wiarygodności przedstawione przez Komisję na podstawie jej oceny wszystkich kamieni milowych i wartości docelowych, zgodnie z którym uznano, że 6 kamieni milowych i wartości docelowe w ramach 5 wniosków o wypłacenie dotacji nie zostały osiągnięte w zadowalający sposób.
- 11.3. Rada jest nadal zaniepokojona różnicami w interpretacji przepisów przez Komisję i Trybunał w odniesieniu do wszystkich zgłoszonych ustaleń o charakterze ilościowym i odnotowuje ten brak zgodności pomiędzy obydwojema instytucjami. Rada przypomina, że RRF jest instrumentem opartym na wynikach, w ramach którego płatności nie stanowią zwrotu z tytułu wydatków kwalifikowalnych, tylko są dokonywane po osiągnięciu kamieni milowych i wartości docelowych w zadowalający sposób. Wykryte błędy, związane głównie z interpretacją terminu „osiągnięcie w zadowalający sposób”, podwójnym finansowaniem, w szczególności w przypadku „działań o zerowym koszcie”, procedur na wypadek cofnięcia działania i rozpoczęcia okresu kwalifikowalności, wynikały z różnych kryteriów oceny ze względu na rozbieżną interpretację niektórych niejasnych przepisów w prawodawstwie przez Trybunał i Komisję. Może to prowadzić do różnych wniosków i potencjalnie wpłynąć na spójność i przewidywalność zarządzania RRF.
- 11.4. Państwa członkowskie zastosowały się do wytycznych Komisji dotyczących wdrażania RRF. Rada apeluje o ostrożność co do zmiany interpretacji przepisów w trakcie wdrażania, która nie powinna prowadzić do ustanawiania nowych zasad, sprzecznych wymogów ani bardziej restrykcyjnych warunków nakładanych *ex post* na państwa członkowskie. Rada zwraca uwagę na znaczenie współpracy instytucjonalnej na rzecz wspólnego rozumienia ram prawnych, aby ułatwić dalsze wdrażanie RRF, a tym samym wspierać osiągnięcie celów tego instrumentu.

- 11.5. Ponadto, biorąc pod uwagę, że RRF zbliża się ku końcowi, Rada wzywa Trybunał i Komisję do wyciągnięcia wniosków z dotychczasowych doświadczeń, co umożliwi Komisji ustanowienie wytycznych i przepisów wykonawczych, które będą spójne z rozporządzeniami UE i zgodne z zasadą proporcjonalności, oparte na wspólnie uzgodnionej interpretacji przepisów prawnych, spójne w całym okresie realizowania programu i przekazywane przed rozpoczęciem wdrażania, z myślą o uniknięciu niepewności we wdrażaniu i obciążeniach administracyjnych. W ten sposób Rada zachęca Komisję, by we współpracy z państwami członkowskimi wspierała również inne możliwe usprawnienia, takie jak uproszczenie i doprecyzowanie przepisów, przy jednoczesnym zachowaniu elastyczności i zminimalizowaniu obciążeń administracyjnych.
- 11.6. Ponadto Rada powtarza, że audyty, kontrole i podejścia metodyczne powinny pozostać proporcjonalne do koncepcji RRF opartej na wynikach i zapewniać niesłabnący nacisk na rezultaty. W związku z tym Rada wzywa obie instytucje do uwzględnienia proporcjonalności przy przeprowadzaniu audytów i kontroli.
-

ROZDZIAŁ 12

MONITOROWANIE REALIZACJI ZALECEŃ ZAWARTYCH W SPRAWOZDANIACH SPECJALNYCH OPUBLIKOWANYCH W 2021 R.

- 12.1. Rada przyjmuje do wiadomości nowy rozdział sprawozdania, który zawiera uproszczony przegląd monitorowania postępów we wdrażaniu zaleceń Trybunału w ostatnich trzech latach.
- 12.2. Pozytywną tendencję odnotowano w przypadku w pełni lub częściowo przyjętych zaleceń zawartych w sprawozdaniach specjalnych – z 93 % w 2023 r. do 98 % w 2024 r., a także w przypadku odsetka zaleceń wdrożonych w pełni lub w przeważającej mierze – z 68 % w 2023 r. do 76 % w 2024 r. Jednocześnie opóźnia się terminowa realizacja i w tym zakresie istnieje pole do znacznej poprawy.
- 12.3. Rada wzywa Komisję, by nadal wdrażała przedmiotowe zalecenia, zwiększała wskaźnik realizacji wynoszący 77 % oraz dążyła do przestrzegania uzgodnionych terminów.
-